

Riktlinjer för besök, fotografering och filmning på röstmottagningsställe och vid rösträkning

Program

Policy

Plan

» Riktlinjer

Regler

Beslutad av valnämnden 15 juni 2022,

§ 16/22. Dnr VLN2022.0017

Dokumenttyp: Riktlinje

Dokumentet gäller för: Valnämnden

Diarienummer: VLN2022.0017

Reviderad: [Datum]

Giltighetstid: Tillsvidare

Tidpunkt för aktualitetsprövning: Inför varje val

Dokumentansvarig: Valsamordnare

Andra tillhörande dokument: [xxx]

Innehåll

Riktlinjer för besök, fotografering och filmning på röstmottagningsställe och vid rösträkning.....	3
Allmänt.....	3
Röstmottagningsställe	3
Rösträkning	4

Riktlinjer för besök, fotografering och filmning på röstmottagningsställe och vid rösträkning

Allmänt

Röstmottagningen i röstningslokal och i vallokal är offentlig. Den preliminära rösträkningen i vallokal, valnämndens preliminära rösträkning och länsstyrelsens slutliga rösträkning är enligt 11 kap. 1 §, 12 kap. 1 § respektive 13 kap. 1 § vallagen (2005:837) offentliga förrättningar.

Det saknas bestämmelser i vallagen om fotografering eller filmning på röstmottagningsställen. Förbud mot fotografering och filmning kan dock förekomma på vissa platser för röstmottagning, exempelvis inom kriminalvården och inom vården med stöd av skyddslagen (2010:305) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Det ankommer, enligt 8 kap 4 § vallagen, på röstmottagarna att svara för ordningen på ett röstmottagningsställe. Den som befinner sig i, eller i anslutning till, lokalen ska enligt samma lagrum rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna ger för att röstmottagningen ska kunna genomföras. Den som stör ordningen kan ombedjas att tillfälligt lämna lokalen om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstningen. Blir det sådan oordning att röstmottagningen inte kan genomföras får den avbrytas tillfälligt.

Röstmottagningsställe

Det är av yttersta vikt att besök, fotografering eller filmning på ett röstmottagningsställe inte sker på ett sätt som stör väljare, riskerar röja väljares valhemlighet eller annars stör det pågående arbetet med röstmottagningen. I fall av ordningsstörning vid röstmottagandet kan den som stör ombedjas upphöra med störningen eller tillfälligt lämna lokalen om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstningen. Om det rör sig om en väljare bör denne dock beredas tillfälle att rösta först. Vid behov kan polis eller ordningsvakt behöva tillkallas.

Vid röstmottagning i röstningslokal ska plats utses i lokalen från vilken besökare kan observera valgenomförandet. Platsen ska väljas utifrån att den inte ska/får störa röstningen eller möjliggöra insyn bakom avskärmningar vid valsedelsställ, valskärmar eller på annat sätt riskerar röja väljarens valhemlighet. Platsen kan företrädesvis markeras t.ex. genom uppställd möblering eller tejp. Samtliga röstmottagare ska informeras om den anvisade platsen för att kunna hänvisa/ledsaga besökare dit.

Vid röstmottagning i vallokal ankommer det på ordföranden i respektive valdistrikt att utse plats i lokalen från vilken besökare kan observera valgenomförandet. Platsen ska väljas utifrån att den inte ska/får störa röstningen eller möjliggöra insyn bakom avskärmningar vid valsedelsställ, valskärmar eller på annat sätt riskerar röja väljarens valhemlighet. Platsen kan företrädesvis markeras t.ex. genom

uppställd möblering eller tejp. Samtliga röstmottagare ska informeras om den anvisade platsen för att kunna hänvisa/ledsaga besökare dit.

Rösträkning

Vid rösträkning ska besökare ha en reell möjlighet att observera rösträkningen och bedömningen av rösternas giltighet vid ett visst bord eller vid ett visst moment av proceduren. Den som vill ska kunna fotografera eller filma. Besökare har rätt att vara anonym men kan uppmanas att bära besöksbricka för att få tillträde till platsen. Besökare har inte rätt att besöka andra platser, t.ex. rum där valmaterial förvaras. I fall av oordning vid rösträkningen kan den som stör ombedjas upphöra med störningen eller lämna lokalen. Vid behov kan polis eller ordningsvakt behöva tillkallas.

Vid preliminär röstning i vallokal ankommer det på ordföranden i respektive valdistrikt att utse plats i lokalen där besökare kan observera rösträkningen. Platsen kan företrädesvis markeras t.ex. genom uppställd möblering eller tejp. Samtliga rösträknare ska informeras om den anvisade platsen för att kunna hänvisa/ledsaga besökare dit.

Vid valnämndens preliminära rösträkning, den s.k. onsdagsräkningen, ankommer det på valnämnden att besluta om organisationen. Vid räkningen ska allmänheten hänvisas till lämplig plats där de kan iaktta proceduren. Samtliga rösträknare ska informeras om var den anvisade platsen i lokalen är. Vid behov kan särskilda personer utses för att möta besökare och hänvisa/ledsaga dem till särskild plats.